

ХАЛЬМГ ЙИН

Советск Союзин Коммунистических партий Хальмг танъгчын боли Элст балгысна комитеттин, күч-көлсчинрин депутатын танъгчын боли балгысна Советтин газет.

№ 205 (3189)

1958 дж. октябрин 12

Үннэ 20 деншг

Партийн конференц

Мана алдр орн-нүтг Коммунистических партийн Хальмг танъгчын боли Элст балгысна комитеттин, күч-көлсчинрин депутатын танъгчын боли балгысна Советтин газет. Мана алдр орн-нүтг Коммунистических партийн Хальмг танъгчын боли Элст балгысна комитеттин, күч-көлсчинрин депутатын танъгчын боли балгысна Советтин газет.

Ода эклдже болжах балгысна боли районин партийн конференц коммунистирин джиргэлд ик чинртэ. Эн конференц деер джилин эргил партийн организацийн күчэсн көдлмшин дигнэ кегдхин, көдлмешт бääсн дуту-дунал илдкдхин, эдл-ахун боли культурин тосхлгд партийн гардвар келгын цаарандын ясрүүлхин туск төрмүд тавгдхин.

Эн ончта бэрмүйт советск оли-ämтн цугтан нег ухан седклэр Торснинь толаа гүдгээрдэж көдлдэж, партийн ХХI-ч хургиг күч-көлснэ шин диилвэр уктухин толаа зүткдэжэй.

Тегэд партийн конференц коммунистир боли цуг күч-көлсчинри КПСС-н ХХI-ч хургиг Торснинь социалистическ дорлайд оруулж авч, шумнгыагын улм бодлулж, эдл-ахун боли культурин тосхлтин зураг болзасын урд күчэхин толаа ноолдлгынд тусках зөвтэй.

Тооцан ёггэлжэх цагин эргид партийн организацийн джиргэлд ончта уулдврмүд гарсны. Партийн боли правительствин ик килмдэж тавгдажаин ашд, мана республикин эдл-аху боли культур хурлар бодлжэй. Республикин хойчир, малчир, загычир, механизатормуд шин диилвр күчэхин толаа чидлэн нөлгө көдлдэжэй. Республикин колхозмуд боли совхозмуд государствд 10 сайн пуд буудя оруулад ёгчжин, энүн дееэр 2 сайн пуд оруулж бодд, ут турштын 12 сайн пуд күргхин толаа ноолдлана. Колхозникин боли совхозмуд көдлэчирин шумнгын ёгдж, седвэрь бордаждэж селэнэ эдл-ахун продукци гаргылгыг икдүлхд ик нилч авб.

Партийн конференц күчэсн көдлмшин дигин кехлэрн, хурийн боли зөрмг шалгылж кедж, көдлмешт бääх дуту-дуналдиг илдкдж, теднг ууруулх тодрахаалгэх темдглэх зөвтэй.

Эдл-ахун боли культурин тосхлт ода чигн дуту-дунал

багь биш. Колхозмудин, совхозмудин, РТС-н ургын гаргылж авлгын цааранлын икдүлхин, малин то бокхин боли малас авдг шим-шүүсиг эвлэджүлхин толаа кедж көдлмешт темдгтэ дуту-дунал бääнэ. Производствин боми нүүртэй ювдг улсын дамшигин тархалгын сүл.

Онц оныг ёдтэ цагт күчэйдже ювх дарани төрмүйт тусх зөвтэй. Мал ўвлзулгынд белдэр келгын, эрдни-шишэхаралгынд гол килмдэж тавгдх учрата. Овс ўвлзиньгүр зөвлгын, малин хаша-хаац тосхлгыг хурдлуулх, малчир, хобчир улст бääх бääрийн сääнэр белдх оныг тавхин. Школмудин, больницин, гүүлгэнэ, советск учрежленэсн көдлмешбас маргдх зөв уга.

Конференцсийн делегатын оныг-идеологическ төрмүйт батар тусхагдх учрата. Партийн сургуулин, агитколлективин көдлмшиг гүн күүндэвр тавх кергтэ. Коммунистир производствин боли общественн көдлмшин боми нүүрт ювхд, профсоюзын боли комсомольск организацийн гардвар кехд конференц ийлгүү кевэр килмдэжэн ёгх зөвтэй.

Конференцсийн көдлмешт боддэн кирцэтэ кевэр кегдхиг сääнэр белдэр келгэх теткхин. Урдасны тооцана докладиг партийн комитетс белдэд бород, пленимд тавдэж күүндэвр кегдээл, конференциин делегатын шумнгыа кевэр докладар бодж ёг келхиг теткхин. Энүн толдад докладтан күчэсн көдлмшэн зуг бууляд бääлго, көдлмешт бääх дуту-дуналдиг шалгыдэж келх кергтэ.

Шидр Приютненск районд болсн партийн конференц шалгын тату болв. Энүн учрны тооцана докладт ёдга цагт күчэгдэж ювх кесг төрмүйтэс келгдсн ювдл. Тегэд түүн тал бодж ёг келхэсн зэрм делегатын кесн-күчэсн көдлмшинь тооцагын келхэгдээд, бääх дуту-дуналдиг шалгыдэж келхэн маргад бääцхэв. Ийн ювдл хадгэгээр, энүг давтхин биш.

Партийн конференцсиг боддэн бурдамжтэ боли политически деер кирцэтгэйд кех арг бääнэ. Района партийн комитетс терүг теткхин кергт белдэр келгын, юста сан оныган тавх зөвтэй. Энүг теткхэй-партийн организацийн, цуг коммунистирин шумнгыагын боли дääч чэдврийн улм бодлудж, эдл-ахун боли культурин тосхлт, партийн тавсн цуг төрмүд күчэлгынд орлцлгын улм бордажд, шин диилвр күчхин лавта.

Эдл-ахун боли культурин тосхлт ода чигн дуту-дунал

Юстинск района күч-көлсчинрин диилвр Юстинск района күч-көлсчинрин, КПСС-н ХХI-ч хург боли Хальмг АССР-н Деед Советын сунгэвр унтад, государствд иоос ёглгын зурагын болзасын урд, октябрин 10-д 103 процент, наранулын хүрч ёглгын 107 процент нүцэв. Заян хагылгын зура 101 процент нүцэгдэв.

Государствд иоос боли наранулын хүрч ёглгын бääнэ.

«КПСС-н Юстинск района комитетин сеглээр Б. ЛИДЖИ-ГАРЯЕВ.

Района Советин нүцэгч комитетин ахлач Е. ШИЛОВ.

Селэнэ эдл-ахун района инспекции начальник А. ПОПОВ.

Депутатын кандидатын сунгэврлэх харгылгын

Тааслаа көдлмшиг

Хальмг АССР-н Деед Советын депутатын кандидат Антонина Николаевна Пономарева эврэнин сунгэвчирлэхар харгын, тэр хургтын дундагын 300 шаху амтэ хурдаж ирчэв.

Совхозийн клуб лозунг, плакатын кеерүүлдэж, тогалынгдан хайлалыа, кесг зургуд ёзгидна. Президентийн суух газарт: «Хальмг АССР-н Деед Советын сунгэвх бэр — 1958 дундагийн октябрь сарын 19-д, олон-амтнэйн гиси көвүд боли күүкдийн толаа цугъар нег күн мет дуугын ёгцхай!» гиси лозунг борги ик улан кийчир дээр, арагыр ик ёзгүүр бийтэй бääнэ.

Депутатын кандидатын тускар итклэдэж, ур Бушин сунгэвчирлэгэвн ирдэх харгын. Түүн уг итклэдэж, Мало-Дербетовск дундагин школин багш Т. И. Охрименков багд. Эн ахард ур Бушин тускар келдэд, олон мана даалгырлэх күчэх күн, тэр учрар сунгэвчирлэгэвн болх бэр энүн дуугын ёгцхай. (Мана корр.)

Даалгырлэх күчэх элч

САДОВОЕ. (Телефонгээр). Хальмг АССР-н Деед Советын депутатын кандидат Сарпинск района, хаалгын 305-ч участкин колектив хургтан ВЛКСМ-н танъгчын комитетин сеглээр ур Виктор Сергеевич Бушиниг сунгэврийн 66-ч номертэй. Мало-Дербетовск округар темдглэлэй.

Тегэд ур Бушин сунгэвчирлэгэвн ирдэх харгын. Түүн уг итклэдэж, Мало-Дербетовск дундагин школин багш Т. И. Охрименков багд. Эн ахард ур Бушин тускар келдэд, олон мана даалгырлэх күчэх күн, тэр учрар сунгэвчирлэгэвн болх бэр энүн дуугын ёгцхай. (Мана корр.)

„Ленинский“ совхозин көдлмшиг элч

Сунгэврийн 48-ч номертэй Троицкий округин сунгэвчирлэхар хург Троицк совхоз болов. Тер хургт Хальмг АССР-н Деед Советын депутатын кандидат чикэр темдглэдэж заагддэж, биди энүн толаа цугъар дуугын ёгцхай. Изобиленск районд заргыч болдаж көдлжэсн. 1951 джил Хальмг танъгчын заргын ахлач сунгэвчирлэгэвн харгын.

Хальмг республикин Деед Советын депутатын кандидатын итклэдэж, күн ур Теплицова бодж ёг келв.

— Мана депутатын кандидат ур Енковский Григорий Константинович көдлмшин брк-буул гарсан күн. 1941-1946 джилмүйт Советск цергт церглэдэж, Торснай дааныл орлцад орн-нүтгийн күч-көлсчинрин төвкнүүн бääлгыг харсмын. 1946-1948 джилмүйт Куйбышевск юридическ сургуульд одад, терүгэн ийлгээн сääнэр дууедж гарсны. Терүн хармилг уга көдлж, тадна седкл гуппадго бодлгар көдлнэв гидж ёгтэй тогсэв.

Энүн хоби Троицк совхозин модна урч ур Босхмджеев, 1-ч номертэй фермин залгч ур М. Я. Полоусов, автомеханик Чавычалс боли наань чиги сунгэвчирлэх бодж көдлжэв.

Энүн хоби Троицк совхозин модна урч ур Босхмджеев, 1-ч номертэй фермин залгч ур М. Я. Полоусов, автомеханик Чавычалс боли наань чиги сунгэвчирлэх бодж көдлжэв.

Энүн хоби Троицк совхозин модна урч ур Босхмджеев, 1-ч номертэй фермин залгч ур М. Я. Полоусов, автомеханик Чавычалс боли наань чиги сунгэвчирлэх бодж көдлжэв.

Энүн хоби Троицк совхозин модна урч ур Босхмджеев, 1-ч номертэй фермин залгч ур М. Я. Полоусов, автомеханик Чавычалс боли наань чиги сунгэвчирлэх бодж көдлжэв.

Энүн хоби Троицк совхозин модна урч ур Босхмджеев, 1-ч номертэй фермин залгч ур М. Я. Полоусов, автомеханик Чавычалс боли наань чиги сунгэвчирлэх бодж көдлжэв.

— Би, тана итклэдэж, даалгырлэх лавта күчэхэй, намаг депутатын кандидатд темдгисэндти ик гидгэр байрлдаж ханджанав. Торснай улм цэвэрнэй күч-көлсчинрин төвкнүүн бääлгыг харсмын. 1946-1948 джилмүйт Куйбышевск юридическ сургуульд одад, терүгэн ийлгээн сääнэр дууедж гарсны. Терүн хармилг уга көдлж, тадна седкл гуппадго бодлгар көдлнэв гидж ёгтэй тогсэв.

— Би, тана итклэдэж, даалгырлэх лавта күчэхэй, намаг депутатын кандидатд темдгисэндти ик гидгэр байрлдаж ханджанав. Торснай улм цэвэрнэй күч-көлсчинрин төвкнүүн бääлгыг харсмын. 1946-1948 джилмүйт Куйбышевск юридическ сургуульд одад, терүгэн ийлгээн сääнэр дууедж гарсны. Терүн хармилг уга көдлж, тадна седкл гуппадго бодлгар көдлнэв гидж ёгтэй тогсэв.

ЗУРГТ: Элстин ясвирин заводийн агитколлектив участкид күүнэвэр келгэнд бодлжэйн

Р. Астахован цоксн зург.

Селәнә эдл-аху гардлгънд ик чинр ёгхмн

Приютненск района партийн конференц

Района III-ч партийн конференц деер КПСС-и Приютненск райкомин сегләтр ўр Постниковин тооцана докладт селәнә эдл ахугъас гардг продуктес ёслгънд, колхозмудин болн совхозмудин экономикин ёслтд күч-көлсөнриин бায хаян болгъд авлгъын хашн ювна.

Эн тоот дуту-дундсиг сәнәр шүүдже халал уга баяндын райкомин докладт заагдэв. Района голлгч ёнъг эдл-ахуг — мал ёсклгъиг — партийн гардлгъын ягъад сүл болсиг сәнәр цаалгъд келгдсн уга. Эн учар гардлгъанд келсн ўгмүд негкевтэ болв.

Мана дуту-дундс — районом селәнә эдл-ахуг гардлгъын кев-янзан ясрулсн уга, колхозмудин, совхозмудин болн РТС-и көдлмшт оньган ёглгъян ясрулсн уга — гидж делегат ўр Кулик кель. Мал ёскачир дунд организационн партийн болн политическ көдлмш мана-хын мугъяр кегддже ювна. Райкомин көдләчир оли дунд, кадр сургългъэнд ўлгур болх көдлмш ўзүлчхэн. Оли-амтнла теди ниицгъёу көдлхш, цуг төрмүдиг зугл колхозмудин ахлачирла болн бригадирмүдэл тасна, района күчгэг комитетин кех көдлмш күчачкн, нам зэрмдэн колхозин ахлачиг дольна. Иим көдлмш кедгисн райкомин сегләтр ўр Севостьянов, райкомин оротделин заведующ ўр Богославский.

Боль, КПСС-и райком болн эклц партийн организацие, селәнә эдл-аху гардлгъындан зөввэр хаджгър болн эндү гаргъына, колхозмудин, совхозмудин, МЖС-и болн РТС-и көдлмшт гүүнэр ухан-седклэн ёгхш. Райком уха-седклэн ѡгл уга, хоомагъяр гардлгъына аш голлгч эдл-ахуд — хо ёсклгъынд ўзгнан.

Боль, хёёнә то ёскдг боль чиги, колхозмуд болн совхозмуд хо ёсклгъян зурагъын хашнъгар күчдажхэн. Минь ёдгэ цагт зурагъас 7300 хон тату. Эдл-ахуст хёёнә ўкл элгъ боль, нег ўлү дөрвдгч совхозд болн «Дружба» колхозд хургъдин ўкл элгъ боль. Хёёнәс төл авлгъын татухн, 100 хёёнәс 89 хургъын авгав. Районд 6188 хон хусрв.

Ноос гаргългъына даалгъван район күчдажхэн. Совхозмуд дегд багъяр ноос киргъджи авчав, хон болгънас 6,5 килог-

Колхозин эдл-ахуг цаарандын ёргдлгъулхин төлө

гаргългъын юсв.

Хаврин тэрэ тэрлгъын, ургъын хуралгъынхар болзг болн бурдамжт кевир кегд. Тэрэндэлн хадлгъын болн цоклгъын хойрь онц-онцдан кегддже хургъдын 1500га эрдни шиш тэрлгъын. Ик ургъц гаргъдже авгд. Малд хот бедлгъын күцврэгъэр кегддже, ода колхоз укр болгън 11 тонн хот беддэд авчксн баян. Тэрэндэлн хот джил нег сай шаху арслын монгън олз авчана. Колхозникудт 2-д кг бууда күч-көлснэ бор болгъндын борд. Колхоз государствд бууда, ноос, ѹс орулдже ѿлгъын зурагъын давулж күчав.

Тооцана докладар болсн күүндрэг ѹг келхэн коммунистир партийн организацин көдлмшт баян дундсиг сегләтр ўр Курлюков, партийн болн энүн сегләтр ўр Кривоносов колхозд баян саанын хадгъулж, ясвр цаглань кехд оньган сүл тавдажн гидж кель. Коммунистир ѿр Курлюков, партийн болн энүн сегләтр ўр Кривоносов колхозд баян саанын хадгъулж, ясвр цаглань кехд оньган сүл тавдажн гидж кель.

КПСС-и ЦК-и февральск Пленумин «Колхозин тосхлтин цаарандын делгрлтин тускар гаргъын шиидврмүд күчахин төлө зүтгэд, колхоз сүүлин джилмүлт эдл-ахугъан ёсклгънд темдгтэй дийлвр күцв. Эн джилин чилгчэр колхозин хобдин тоо 47 мингън тоогъа, бод малин—2000 толгъа даву күрхмн. Колхозин монгън олз-орунь эн джил 10 сай арслын күрхмн.

КПСС-и ЦК-и февральск Пленумин «Колхозин тосхлтин цаарандын делгрлтин тускар гаргъын шиидврмүд күчахин төлө зүтгэд, колхоз сүүлин джилмүлт эдл-ахугъан ёсклгънд темдгтэй дийлвр күцв. Эн джилин чилгчэр колхозин хобдин тоо 47 мингън тоогъа, бод малин—2000 толгъа даву күрхмн. Колхозин монгън олз-орунь эн джил 10 сай арслын күрхмн.

Коммунистир ѿр Курлюков, партийн болн энүн сегләтр ўр Кривоносов колхозд баян саанын хадгъулж, ясвр цаглань кехд оньган сүл тавдажн гидж кель.

Партийн хург шин партбюро суньгъыв. Партийн сегләтр ўр И. К. Гладков суньгъув.

Чигн таслгдхш. Техник мандала, боль эн ик збориг йоста эзэн мөгэр хадгъулд болх кергтэ.

Мана колхоз ода күртл ход ўвлзулгъэр туухд белн биш, отармуд цугтан көндэлдэг гарад уга, хобчириин бригад кутцдэн батлглад уга, хаалгъд түлх түлгэгъэр тектджэх, малин эмчир отармудиг бедлдже дуусад уга. Эн тоотиг партбюро кильмдже авчах гидж коммунистир ўр Диканский заав. Малд хот элгэр бедлгд, боль энүг эзэн-хозн бишэр таралгъын зүгдн, колхозин правлень иим ювдлла ноолда кех. Колхозин правлень зура угагъар көдлн, правлень ахлач ўр Гончаров кесг төрмүдиг ганчарин тасна гидж тер цаарандын кель.

Коммунистир ѿр Курлюков, партийн болн энүн сегләтр ўр Кривоносов колхозд баян саанын хадгъулж, ясвр цаглань кехд оньган сүл тавдажн гидж кель.

Партийн хург шин партбюро суньгъыв. Партийн сегләтр ўр И. К. Гладков суньгъув.

М. Ильясов.

МАНА КАНДИДАТИР

Күч-көлснә ик ёргмдж

Приютн. Хальмг АССР-и Деед Советин депутатирии кандидатир эн районас заагдаж темдглгдхсан уле эвранин суньгъачирлари ода харгылж кеджэхэн. Харгъдже ийгдже чирандж, пүүрцдже күркүүндрэв келгъи, оли цуг күч-көлснриин омг, эдн шунлтины бодлүлгч хургуд бодж тусджана.

Она зары болгч депутатирии кандидатир, эн ийм она хургуд дуур, бий дуран бас даалгъврта төрмүд даадж авчаахана, тедү мет суньгъачирин бийсн бас она эдл-аху, социальн-культур тосхитин төрмүд күцалгъэр чидлэн арвлла уга, цуг баян эв-аргъяр көдлхш болдже ами ўгын ёгчахэн.

1958 джилин октябрь сарин 7. Суньгъврни 17-ч номертэ Южи округин суньгъачир эвранин кандидатирларин харгылхургтан хурдж ирихэн. Приютненск РТС-и электрик ўр Карамышев К., эн РТС-и көдлмшчир Гурьянов С., Годрваников А., Заболотный В. болн наин чиги уле, депутатирии кандидат ўр Яшилев даалгъвр ёгчахэн. Хальмг АССР-и Деед Советд суньгъвр кегдх бор — эн джилин октябрин 19-д ирихэн иег күн мет, ёмтий даалгъвр күцалдаж чадх ўр Яшилевин төлд дуугъян ёгчахэн гидж хург тусгын.

Д. АЛЫВАЕВ.

Он-амтнай итклтэй күүнд

Эдн хойурн нег-негнлэрн ёдл биши: негнь Сарпуляс, наадкын — Элстас. Евдокия Александровна — 1922 джил төрлэ. Кемр хальмг баян болхни, эн күүнэ төрлгъын хурмд тоогдсан улс ним йбрэл тэвх баясн: «муугъин сүл болдж, сэйни түрүн эклтэх. Киштэхүйтэй күүн болтх!» Тер джил темдгтэй, таудж орм джил баясни лавга билэ. Ода бийн 1922 джил келн болна: «Ик ургъцаа джил» — гидж күр болгъин нүүрт орна. Гражданск дэйнэ ард, хамхрл-эвдрэл болсни, харгылт-глнэр баясни хобн, кесг түрүн зүйд тахшсан советин улс, эн ургъцин джилэс авн эдл-ахун, мал-гер ёсклгъин дийлвртэхаалгъ эклсн болдмн.

Алдр Ленинэ ўудаин — НЭП-экономикин шин политикас иштэгъэр социалистичек индустрин көрнэ бурдсч. Кемр хальмг хойрн хурдадаа джил баясни лавга билэ. Ода бийн 1922 джил келн болна: «Ик ургъцаа джил» — гидж күр болгъин нүүрт орна. Гражданск дэйнэ ард, хамхрл-эвдрэл болсни, харгылт-глнэр баясни хобн, кесг түрүн зүйд тахшсан советин улс, эн ургъцин джилэс авн эдл-ахун, мал-гер ёсклгъин дийлвртэхаалгъ эклсн болдмн.

Советин цагт эдн, — орс хальмг хойр күүн тер кевэр баснэ. Дойникова Евдокия Александровна болн Цернова Кермен Лиджиевна хойрн ода Элст балгын баян, республикан борьницид эмчэр көдлн, эн хойр күүнин негдх хаалгын бинн секатэ баян.

Советин цагт эдн, — орс хальмг хойр күүн тер кевэр баснэ. Дойникова Евдокия Александровна болн Цернова Кермен Лиджиевна хойрн ода Элст балгын баян, республикан борьницид эмчэр көдлн, эн хойр күүнин негдх хаалгын бинн секатэ баян.

Кедү тиим болг болвчн, эдн хобн зүйд негн — эдн Торснин итклтэй ўрд, бийн джил төрлэд күсн советин улсн джиргэл цэцэлхэд, тедн эрүл-мендин хархд эдн эврэй ёмэн нобхн уга, нобдж баян чигн уга. Тегд чигн эдн олн дотр күндтэй, кесг сан эмчир дотран эн хойр эмчир ончта, шумгъяа, уулдврэн ўлү кильмгъяа. Эдн санын сан, олн-амтнай итклтэй ўрд болна.

Джигтэй санын джиргэл манд баян. Ода Хальмгин Деед Советин депутатд кандидат темдглдже ўовх цагт эн хойр, итклтэй ўрдиг, суньгъачир хургтан дундасн гаргъдже неринь дуудв. Эдн коммунистир болн партьд уга улсн эвдрэшго нийцэн советин парламентл илгэдэж ицктэ элчир. Эдн олн-амтнай итклтэй күүкэн нег дуугъяа звшарджа суньгъх гидж ицджанын.

Сян-Бельгин Хаср.

Агитпункт—цääлгъврин Кёдлмшд голлгчны

Агитпунктийн кёдлмшин тускар

Мана, сунъгъврин 1-ч округин агитпунктд хори йисн агитатормуд бääна. Теднä икни кымунистир боли комсомольцир.

Сентябрь сарин 20-д бидн дörвн учрежденийн партийн организацин сеглätрмүд цуглрад, Хальмг АССР-н Деед Советд сунъгъх ягъдж белдх тörх хагъльвди. Эн, сунъгъврин 1-ч округин олиämти дунд кех цääлгъврин кёдлмшиг Государственн банкин, «Россельхозтрансин» танъгъчи селänä эдл-ахун управлений боли аэропортин партогранизаце гардаж кеджэнä.

Партийн организацин сеглätрмүд цуглудж авад хург кегъад, ним тörмүд хагъльвди: 1. агитатормуд оли дунд цääлгъврин кёдлмшиг ягъдж кехин туск. 2. Сунъгъврт орх сунъгъчирии спик кедж ёлгхин туск.

Ним тörмүд öмиñ тавчкад, цуг агитатормудан хувадж ёген участк-ар йовулвди. Теднä гермүд болгън эргэд, сунъгъчирии нер-усинь бичдэг авад, оли спик келгънд орлцв. Дакад-одр болгън гишн шин газетмүд умшдэг ёгчхэнä, агитпунктд

болжах меронириятъд сунъгъчириг дуудна.

Ода мана оли спик ширгээг миньгүн гурви зүн дали тави күн бичгд, теднä тонь ёдр болгън ирдэх улеслээ бääна.

«Газадин орн-путгудар болжах ўлдврмүд» гидг лекц умшгдэв, октябрин 17-д «Советск сунъгъврин йисн — нарт-делжад хамгин демократическ йисн» гидг лекц умшгдхми.

Октябрин 14-д мана сунъгъчирии производствд öмиñ нүүрт йовх улслэх харгъхми, октябрин 15—16-д багъ наста сунъгъчирии хург боли сурврин, харгъгын, ду-бингтийн асхий болгъхми.

Мана агитатормуд дунд сääнэр кёдлдэх улсын имамтс: коммунист ѿ Маломтанов, комсомольцир Быстрикова, Ендоцова, партийн биш Евдокия Ивановна Головатова.

Бидн октябрин 19-д болх Хальмг АССР-н Деед Советд сунъгълыг сääнэр öньгүрлхвди.

П. В. МОРКОВСКИЙ,
агитпунктийн заведуюш.

Мини участкд

Би агитатор болдх Полина Осипенко иертаа уульцар кёдлдэхэнä. Мини участкд дали сунъгъчирии бääна. Эдн дунд производствд кёдлдэх улс чигн, ўлад церглэчир, герин эзи күүкд улс, медэйтэ эмгд, ёвгд чиги бääнхэнä.

Цуг сунъгъчирии, кен негнь болвчн ик гидг оныгтагъар күүндсэн кёйндривиг сонъсна, газдин орн-нутгудар юн ўлдврмүд болджахин тускар сонъмсаж сурцхана.

Би түрүн болдх сунъгъчирии дунд мана Хальмг АССР-н Деед Советд сунъгълыгни цаг зури положень цääлгъдх ёгүв. Амтн йир сääнэр эн кёйндривиг сонъсчхав. Тер хоорд цуг сунъгъчирии бичдэг авад, спикд орлцв. Түрүн эши дайн киннайр эн кёдлмшиг кегдэн учрар, ода мини участкин улсийн иер уснэ хаджгър уга.

Дакад болхла, мини участкд ик сонъмдхтагъар Хальмг АССР-н Деед Советд депутат сунъгъх кандидат Железняк И. Г. бääдл-дэхиргэлийн тускар сонъсчхана.

Шидр сунъгъврин 1-ч округин агитпунктд болсн депутатин кандидат ѿ Железняк И. Г. бääдл-дэхиргэлийн тускар сонъсчхана.

Агитатор-комсомолк Антонина

БЫСТРИКОВА.

Асхн шам шатхла

Эн ёдмүдт агитпункт болгънд ик шуугата. Сунъгъврт орх улс сунъгъврин участк-сурврин боли харгъгын, багъ наста сунъгъчирии хург кесхэнä.

Байрин ёдр — октябрин 19-н — Хальмг АССР-н Деед Советд сунъгъх ёдр улм-улм ёордад ѹовна.

Бидн деер сунъгъврин 1-ч округин агитпункт ягъдж кёдлдэхахин тускар келдхэнä. Эн агитпунктд дörвн учрежденийн партийн организаций хаджгър гардажана: Государственн банк, Россельхозтранс, аэропорт боли танъгъчин селänä эдл-ахун управлень.

Агитпункт болгънаар, газдин орн-нутгудар ямаран ўлдвр болджахин тускар, мана советск сунъгъврин йосна тускар, Советск Төрски орн-нутгуди боли Хальмг Республикин эдл-аху ягъдж ёсдж-срэгдэх ѹовхин тускар, күүкд улсын олна джиргэлд орлцгч чинри тускар лекц сонъсчхана, производствд нүүрт ѹовх улслэх харгъ-

Хальмг АССР-н Деед Советд сунъгълыг улслэх хаджгъар, Элстин гостииниц тосхлагын кёдлдэх улслэх хаджгъар, 2-ч управлений шугатурун M. F. Калиниий өдрэй даалгыран 250-265 процент күннэй.

ЗУРГИТ: M. F. Калиниий
Р. Астахован цокси зург.

Байрин ёдр

Сунъгъвр болх тоогтвар Хальмгийн зёрк буныгдуулв. Саальч, хööч, загъеч Хойр холвадан гүдэрв. Иткэтий, күндэй ёрдэн Деед Советд илгэхэр. Ик, багъ уга Делгүү кандидат шийдв. Сунъгъвр болх ёдр Советин дун джинийн, Делгүү төгийн ѿрд Дуугъян ицтэгъэр ѿх. Хальмг Республикийн батдрж Холд иерархи туурх. Төрски Советиний бүлд Тууджан алтар бичүүл.

СААНН-ЭКНИ А.

ртийн организацин сеглätр ѿ Коробейников шидр сеглätрээр шийдгэсн бийн, сунъгъврин кёдлмшиг ик урмдтагъар орлцдажана. Тер эврэнн организацин цуг багъчудиг дуудж авад, күн болгънд даалгыр ёгэд, участкан кесг анг кедж хувачкаад, теднэг ѹовулв. Тер учр деерэ спикд дуту-дунд гарсн уга. Ода ѿ Коробейников участкдан бääх сунъгъчирии нер-усинь хойрдад дигдэх хаджгъэнä.

Сунъгъврин кёдлмшиг ик гидг шүүгээр аэропортин партийн организаций (сеглätрн ѿ Кирпилева) орлцдажана. Эн партийн организацид даалгысн участк ик биш — Чапаевин иертаа уульц. Болв эдн сунъгъчирии дунд цääлгъврин кёдлмшиг кехш. сунъгъчирии спик келгънд нам орлцн уга. Им ик политическ төрт эс орлцна гидг аэропортин коммунистин боли комсомольцири хаджгър ѹовдл.

Октябрин доланд эн агитпунктд Хальмг АССР-н Деед Советд депутат сунъгъх кандидат Иван Григорьевич Железняк сунъгъврин 1-ч округин сунъгъчирии харгъхав.

Хальмг АССР-н Деед Советд сунъгълыг — мана теегин күч-кёлчэчир ик байр болжана, маниг шин кёдлмшин дилвэр омшаджана.

Би ода тав гарсн наста күмб. Эврэнн давсн цаган ухалад хэллэхлэ, мана цуг советин улслээ ёдл, ик хүв-кишгэй күмб.

Мини эцк — Дамбо Баркович угатя күн бääсмн. 1918 джил эцкм Улан Цергт мордад, кадетэй ноолдан алдсмн. Эцкинь хöөн бидн эктэгъян зургъян ёмн күн ўлдлэвди. Болв ахирм Владимир Нарн хойр эцкинь ёш ахар дääнд мордад — хоюри ёштнä сумнас ўкв.

Тийгхд бидн Ростовск обласгин, Стояновск сельсоветин Ново-Александровск станицд бääллэвди. Эн станицд цаарандийн бääдэх болшго болад, Хаззудин Камышовск гидг станцид нүүдж одад, байн. улслэх хэрүлдэгэр орвдн. 1921 ёли джиллээ экм ѿнгырв, даруйн улд уга хойр дү күük ѿнгырв. Цуг бүлэсн арви дörвтэдэн

Би агитатор болув

Би урднь агитатор кёдлдэх ўзайд уга билэв. Сентябрин эхээр намаг агитатор шийдэд, танъгъчин селänä эдл-ахун управлений герт бүрдсн, сунъгъврин 1-ч округин агитпунктд батлав.

Намаг Серовин иертаа уульц тал илгэв. Мини участкд ода тавиас ѿлүү сунъгъчирии бääна. Сунъгъчирии дунд эклдэх цääлгъврин кёдлмшиг кэхэсн урд, би эврэнн участкд бääсн ёмтэй таньлдув. Тедн дундас, мини эклдэх кеджэх кёдлмшид, M. Цыбулевская ик дöнн-тусан күргв. Тер намаг дахулад ёбр шидр бääсн ём-

сурврин боли харгъгын хург болхмн.

«Советск күүкд улс коммунистическ обществ тосхлагын шумнгъя орлцчир» гидг күүкд улсын хург болхмн, «Советск сунъгъврин йосн — нарт-делжад хамгин демократическ йосн» гидг лекц умшгдхми.

Эн агитпунктийн кёдлмшиг авад хэллэхлэ му биш, болж дүтү-дунд бас бääна. Улгүрлэх, цуг сунъгъчирии спиксиг дегд оньг угагъар кедж болж. Зайр улсын фамильн бääхэс биш, нерн-уснэ уга, эс гидж кезэ, аль джил гарснэ, ёдгэ цагт хама бääхнэ темдг уга.

Сунъгъврин ёдр күртл тоота ёдмүд ўлдв. Ганцхн эн агитпункт биш, сунъгъврин цуг окружин агитпунктс эн ѿлдсан ёдмүдт кёдлмшиан ясрулх зөвтэ, дуту-дундан күүхээ зөвтэ.

Октябрин 19-д Хальмг Автономий Советск Социалистический Республикин күч-кёлчир хамцуу ни-негн ирдж Деед Советд илгэдэх участкн кандидатнег дуугъар дуугъян ѿх зөвтэ. Эн мана агитпунктс эркн тэр.

Алексей БАЛАНАЕВ.

Үвлд белдлгън Хар газрт

Олахн Хальмг республикин колхозмудин боли совхозмудин гардачирин республиканск хург болв. Тер хургт Элст балгъсна Целинн района Западн райондин колхозмудин ахлачир, совхозмудин директор муд орлцхав.

Эн джил Черноземельск районд 300 миньгън хөн үвлзх зөвтэй. Үвлзх хөн болгънд 2—2,5 центнер ёвс белддэж авсан байна. Западн района, „Ленинец“, „Пролетарская победа“ колхозмуд хөн болгънд турвад центнер ёвс хурадж авч.

Хөд барх хаша-хаац боли хөбчинр байх гермүд ясад чи-

лайджэн. Приютненск района „Дружба“, Элст балгъсна Стalinä нертэй, Целинн района „Родина“ колхозмуд хөбчинр цуг байх гермүдиг ясад бел кечкв. Хар газрт байх 262 кошарас 220 ясад бел кечкв.

Хургт орлцхасн улс үвлийн белдвирг шидрэс дуусдэж хот-хоолинь, хөбчинр байх гермүдийн боли хөбнэх хаша-хаацын ясдж белн кехми гидж шинцхэй. Дакал үвлийн белдвирг цагаснь урд, кесн колхозмуд боли совхозмуд мөнгнэгнэ гурви мөрэ гаргъхмн гидж КПСС-н Черноземельск райком боли района күцэгч комитет батлав.

В. АНДРЕЕВ.

Хургъд киргългънд оньг ёгхмн

Приютненск района колхозмудар боли совхозмудар эн джил ўвлэр, эрт хаврар гарсан 6 миньгън 620 хургън киргъгдх байсми, түүнэс 379 хургън киргъгддэж, 699 килограмм иносн авгдэв, эс гидж хургън болгънаас 1,8 килограмм иносн авб.

Эн района «Дружба» колхоз (ахлачн ёр Савченко), 4-ч номертэй совхоз (ах зоотехникин ёр Инжеевский) цуг хургъднин киргъгдх инос-

сны 4—4,5 сантиметр күрч ургъсн бийн, эн киргъджах.

Увлэр хургъд байдж аэрдж болих дулан хаша-хаац байх, эн совхозин ах зоотехник Инжеевский хургъд эн джил киргъшговдн гидж герчлв.

Эн района гардачир иим эндү йовдлмудиг халдаж, хургъд киргългънд оньган ёг х зөвтэй.

Б. БОЛДЫРЕВ.

Эдн Москвад одцхала

Черноземельск района негдч номертэй дундин школин сургъульчирийн производственн бригад, эн джил иир сайнайр көдлв. „Черноземельский“ совхозин тэрэндэг газрт эн школин ах классин сургъульчири, 13000 гектар газрт ёвс хурав.

Олна малд хот белдлгънд шунгъагъар орлцснди боли эрдни-шишээр тэрдэж ургъалгънд ик донгээн күргснди, 9 сургъульчириг Цугсоюзин Селэндээ Эдл-ахун Гаахулини кесг оли павильонсиг гайхдэж, Москва балгъсна парксар, театрар, музейэр йовдх халдаж.

Хамбетов, Н. Утегенов, бригадин члед В. Кравчура, Г. Натенова боли наань сургъульчири путевксар мбрэлгдхэй.

Черноземельский района көвд-куукд 8-н хонгтан Цугсоюзин Селэндээ Эдл-ахун Гаахулини кесг оли павильонсиг гайхдэж, Москва балгъсна парксар, театрар, музейэр йовдх халдаж.

Ода эдн, гертэн ирчксн, сургъульдан икэр сүзгэн ёгч сурцахана.

В. ГРИГОРЬЕВ.

Малд хот белдлгън хаши

Эн джил Сарпинск района «Илья» колхозин хадлгъна газрумудар иир сайн ёвсн ургъла. Болв, цаглань эн ургъциг чикдн олзлдэж эс авсан учрар малдан хойр джил күрх хотин көрн белддэж авсми уга.

Эн колхоз оньгсн джил ёвс баагъар хадлж, хурадж авсан учрар, бод малнь, хөннэ иир түрүгъэр ўвлас гарсан учрар тендиас гарута болсми.

Ильчин нертэй колхоз 102 миньгън центнер ёвс хадлж хурах зурата байсми. Тер ўгэн зуг 40 миньгън центнер күрдэж күцэв. Иим баагъ ёвс хурадж авсан бийн, хурадж авсан буудян соломиг скирдлдэж авчахш, силос дарлгына зурагъян зуг 24,2 процент күцдэж.

Намрин тэрэ тэрлгън зурагъян зуг 52,2 процент күрдэж.

Күцдэж. Зябь хагългъна көдлмшин зурагъян зуг 18,3 процент күцдэж. Эн колхоз селэндээ Эдл-ахун цуг намрин көдлмшиг ик хашигар кеджэн.

Ильчин нертэй колхоз 4-5 джил хооран «Гигант» колхозла ёдл хойтэй билэ. Ода болхла эн колхоз зуг 30 миньгън хойтэй, «Гигант» колхоз болхла 100 миньгън хойтэй. Тегэд «Гигант» колхозиг күцдэж авхд эндэд кесг джил кергтэй.

Тер учр деерэс. Ильчин нертэй колхозин правлень, экли парторганизац селэндээ Эдл-ахун көдлмшиг оньган ёгч, ахр джилмүдн эргэц хойдн тоогъинь икдүлдэж, государство мах, тос, ёс, икэр оруулдэж ёгхин төлөя ноолцхах зөвтэй.

И. СЕМУШКИН.

В. И. Ленинэ сочиненеийн хурангъгу словацк келэр гаргългън төгс

ПРАГА. (ТАСС). Владимир Ильич Ленинэ сочиненеийн хурангъгу 35 ч том словацк келэр гарв гидж чехословак телеграфын агентств сонъсхажана. Энүгээр словацк политическ литературын издательств В. И. Ленинэ сочиненеийн гаргългън төгс.

Китдээ нүурс гаргългън ёсдэжэн

ПЕКИН. (ТАСС). Хуайнаньск нүүрснэ бассейнэ шахт тосхачир (Восточн Китл), ахр болзгин дунд гурви шахт тоосхаж дуусад, производственн ик диилвр күн. Тосхачир добрвн сарин дунд шахтиг дуусад, октябрин эклээр олзлгънд ёгв, бинн темдэглэн зурагъар болхла, энүг ирх джилин негдгч кварталд чилэх байсми. Нег аю Хуайнаньд джил болгън 600 миньгън тонн нүурс гаргълг обогатительни фабрик эклэж көдлдэж.

Венгрт селэндээ эдл-ахун кооперативс ёсдэжэн

БУДАПЕШГ. (ТАСС). Венгрин икнээс селэндээ эдл-ахун производственн кооперативс, колективн эдл-ахун оньгтагьар эдлхиг ўзлдэжэн. Крестьянмудин ўурмг эдл-ахугъяс, кооператив кесг холвандан деер болгън ил медгдэжэн, гидж селэндээ эдл-ахун гардгч көдлэхчирийн совещаньд, Венгрин гарз эдллгънэ министр Имре Дэгэй кель. Эн джилин наамн сарин дунд орн-нутгт 203 шин производственн кооперативс бүрдэгдэв, теднэ чледин тонн 20.500 күн болдх ёсв. Товариществин то эн цагин эргил 666 болдх ёсв.

Ода ори-нутгт зургъан миньгън производственн кооперативс, производственн багмуд боли товариществин байна, телн 250 миньгън члед негдүлдэжэн.

Пакистана байдл

КАРАЧИ. (ТАСС). Пакистана президент Искандер Мирза, ори-нутгт лайна байдл зарль. Октябрин 7-д барлгдсан прогламацдан президент, 1956 джилэ конституц ууруулдэж ахин, национальн хург боли провинцийн йос гаргъгч хург цүцлгдхажин, центральн боли провинциальны правителстсиг цүцлгдхажин, политическ партии ууруулдэж ахин тускар герчлв. Президент, генерал Мохаммед Айюб-хааниг Пакистана цергинах командующ, дайна байдлийн йос гаргългъни администрациин толгъач шиндэд, ори-нутгин зертэ-зөвтэй күчн-чидлг терүйн командованьд ёгв.

Даёнэ хаалгъиг бөглхмн

ТОКИО. (ТАСС). „Соединен Штатс, Тайванэс гаран авцхатн! Японь лайна байдл орлцхл харш болнахи! Ядерн селмig ууруулхмн! Китдээ дипломатическ залгълдаа кехиг хайр бүрлэхмн!—гисн лозунгста, ик гидж митинг Токиод болв. 15 миньгън күн цуглрсн митинг, Японь октябрин 1-д эклэн, ядерн селмig ууруулхмн гисн наарт делкан нийцлтийн ўулдв сара хонгин программаш иштэгъэр кегдэв.

Японь социалистическ партийн ахлач Судзуки тер митинг деер эврэнн келн ўгдэн, Тайванэс районд американск империалистрийн гаргъджах йовдлиг икэр шалгълж гэмшэв. Японь гарз байх базмудиг, Соединен Штатс эврэйн зертэ-зөвтэй дэврлгэлнэн олзллгън, япон улсын төвкнүн байхгүйд ик ёмшг ўзлдэж.

Митингд орлцен улс ик гидж бүрмдэгтэгъэр, япон ёмтэйн иеквр медүлдэх деклараци авв.

Митингин хоби демонстрац болв.

Гвинейск республик батрджана

ПАРИЖ. (ТАСС). Сентябрин 28 кесн референдумдан, келн ёмтн тустан, газадин ўлдмийн уга байхиг ёгхиг нексн, Гвинейск шин республик, наарт делкан ўлм икэр тоомср тад тоолгдажана.

Эн учрар, Франц ода күртл, африканск шин государствиг тоод эс авчна гидж парижин журналистир дунд ик оньг ёгддэжэн. Газетин сонъсхвар болхла, Гвинейск республикин толгъач Секу Тупе, хойр орн-нутгин ёмтэ дунд чи-неги байхмн гисн илгэвр Францин президент Котид боли министрмүдн советин ахлач Де Гольд илгэв.

Франца ни-неги байхдэн бельвдн гисн Гвинейин седвэрт Францин правительст ода

Редакторин орчд Б. Б. ДОРДЖИЕВ.

Республикан "Хальмг Өнн", "Советская Калмыкия" газет

октябрин 1-шинаас авн 1959 джилд бичгдлгъ эклдэжэн.

Бичгдлгън юнн:

Джилдэн—52 арслн 20 деншг;

Брэл джилдэн—26 арслн 10 деншг;

Нег сардан—4 арслн 35 деншг.

"Союзпечатин" республикин, балгъсна, районин отделенеийн залгълдана отделенеийн, почтальонс болгън цугъар газетд бичгдлгъ кеджэн.

1959 джилд газетст боли журналмудт күн болгъна бичгдлгън 1958 джил октябрин 1-с авн эклдэж кеджэн.

Газетд, журналд бичгдлгъ "Союзпечатин" балгъсна, района отделмүд боли залгълдана отделенеийн, предпрятийсн, колхозин, РТС, совхозин, сургъулини заведенеийн боли учрежденеийн пунктын олна уполномочен улс авчна.

Газетд, журналд бичгдлгън цаглань кесхэн. "Союзпечатин" республиканск отдел.